

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
II МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан II медичного факультету,
доцент Полковніков Ю.Ф.

«01»_червня_2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОВА ЦИВІЛІЗАЦІЯ

назва навчальної дисципліни

підготовки **магістра педіатрії**
галузі знань 22 "Охорона здоров'я"
спеціальності **228 "Педіатрія"**
кваліфікації професійної "**Лікар-педіатр**"

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Студентської ради
Протокол № 01/06
від «01» червня 2021р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні спільної Вченої Ради
медичних факультетів
Протокол № 9
від «01» червня 2021р.

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: доцент Мегрелішвілі Марія Олексіївна

e-mail: suspilni14@ukr.net

Кафедра: суспільних дисциплін

Адреса: пр. Маяковського, 26.

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Світова цивілізація»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредитів ECTS (лекцій – 0 годин, практичних – 20 годин, СРС – 70 годин).

3. Семестр: 2

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни:

Пререквізити: філософія, історія України та української культури

Постреквізити: релігієзнавство

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Вивчення "Світової цивілізації" дає можливість майбутньому фахівцю зрозуміти особливості цивілізаційних процесів; досягнути значення медицини в розв'язанні глобальних проблем людства.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

інтегральна:

- здатність застосовувати отримані знання, розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у професійній діяльності лікаря із застосуванням теорій, положень, принципів та норм гуманітарних, фундаментальних та клінічних наук.

загальні:

- здатність здійснювати теоретичний аналіз проблеми;
- здатність виявляти актуальні проблеми;
- здатність пропонувати та обґрунтовувати гіпотези;
- вміння аргументувати особисту точку зору;
- вміння опрацьовувати наукову літературу;
- здатність до аналізу і синтезу отриманої інформації;
- вміння формувати, впорядковувати, послідовно висловлювати думки;
- вміння працювати в комп'ютерних мережах, збору, аналізу та управління інформацією;
- здатність аналізувати історико-культурологічну та філософську літературу, присвячену проблемам співіснування культур в добу цивілізаційної глобалізації;
- вміння застосовувати теоретичні знання та набувати практичного досвіду при вирішенні суспільних та професійних завдань;
- здатність співпрацювати, проявляти ініціативу та підтримувати суспільну комунікацію;
- здатність до самоорганізації та вільного розвитку особистості;
- готовність діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів.

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність орієнтуватися в концепціях розвитку світової цивілізації та основних методологічних підходах до вивчення її етапів розвитку;
- здатність визначати специфічні ознаки цивілізацій західного і східного типу; основні етапи розвитку світової цивілізації та актуальні проблеми сучасної цивілізації;

- вміння застосовувати концептуально-методологічні знання про сутність цивілізаційних процесів на різних етапах історії людства для аналізу проблем сучасної цивілізації;
- здатність до засвоєння теоретико-методологічного базису навчальної дисципліни;
- здатність виявляти світоглядну позицію;
- здатність розглядати глобальні проблеми людства в якості загрози існуванню сучасної світової цивілізації;
- здатність обґрунтовувати значення медицини в розв'язанні глобальних проблем людства;
- вміння вирішувати тестові завдання різної складності;
- вміння розв'язувати творчі завдання.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення студентів із особливостями цивілізаційних процесів на різних етапах історико-культурного розвитку людства.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- надання чіткого розуміння предмету світової цивілізації як наукової дисципліни;
- розкриття змісту зарубіжних та вітчизняних концепцій цивілізаційних процесів;
- з'ясування специфіки та різноманіття світових та локальних цивілізацій;
- виявлення основних форм взаємодії цивілізацій;
- виявлення тенденцій розвитку і проблем в сучасному глобалізованому суспільстві.
- з'ясування місця України в системі глобального цивілізаційного простору.

5.4 Зміст навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни складається з 2-х тематичних блоків.

Тематичний блок 1. Світова цивілізація як предмет наукового дослідження.

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Світова цивілізація».

Тема 2. Концепції цивілізаційних процесів.

Тема 3. Культура і цивілізація в українській науковій думці.

Тематичний блок 2. Світова цивілізація в історико-культурному та геополітичному контексті.

Тема 4. Етапи розвитку світової цивілізації.

Тема 5. Світові цивілізації.

Тема 6. Роль локальних цивілізацій у розвитку світової цивілізації.

Тема 7. Взаємодія сучасних цивілізацій.

Тема 8. Глобальні проблеми людства

Тема 9. Глобалізація як новий тип суспільного розвитку.

Тема 10. Україна в системі глобального цивілізаційного простору.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ пп	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
Тематичний блок 1. Світова цивілізація як предмет наукового дослідження.			
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Світова цивілізація».	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
2	Тема 2. Концепції цивілізаційних процесів.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».

3	Тема 3. Культура і цивілізація в українській науковій думці.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
Тематичний блок 2. Світова цивілізація в історико-культурному та геополітичному контексті.			
4	Тема 4. Етапи розвитку світової цивілізації.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
5	Тема 5. Світові цивілізації.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
6	Тема 6. Роль локальних цивілізацій у розвитку світової цивілізації.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
7	Тема 7. Взаємодія сучасних цивілізацій.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
8	Тема 8. Глобальні проблеми людства	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
9	Тема 9. Глобалізація як новий тип суспільного розвитку.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
10	Тема 10. Україна в системі глобального цивілізаційного простору.	С - 2 год., СРС - 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Світова цивілізація».
	Залік		

6. Самостійна робота студента

	Т е м а	Кількіс ть годин
1	Тема 1. Семінар 1. Предмет і завдання курсу «Світова цивілізація».	7
2	Тема 2. Семінар 2. Концепції цивілізаційних процесів.	7
3	Тема 3. Семінар 3. Культура і цивілізація в українській науковій думці.	7
4	Тема 4. Семінар 4. Етапи розвитку світової цивілізації.	7
5	Тема 5. Семінар 5. Світові цивілізації.	7
6	Тема 6. Семінар 6. Роль локальних цивілізацій у розвитку світової цивілізації.	7
7	Тема 7. Семінар 7. Взаємодія сучасних цивілізацій	7
8	Тема 8. Семінар 8. Глобальні проблеми людства	7
9	Тема 9. Семінар 9. Глобалізація як новий тип суспільного розвитку.	7
10	Тема 10. Семінар 10. Україна в системі глобального цивілізаційного простору.	7
	РАЗОМ	70

Консультативна допомога: щотижнево за необхідністю (1-2 год.)

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу «Світова цивілізація».

Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1. Основна література

1. Павлов О. І. Тенденції розвитку цивілізацій у контексті глобалізації [Текст]: навч. посіб. / О. І. Павлов; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр., Каф. регіон. політики та публ. адміністрування. – 3-тє вид., стер. – Одеса : Фенікс, 2015. – 283 с.
2. Соснін О.В. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навчальний посібник / Соснін О.В., Воронкова В.Г., Постол О.Є. – Київ : Центр навчальної літератури, 2015. – 556 с.
3. Цивілізаційна суб'єктність України: від потенцій до нового світогляду і буття людини [Електронний ресурс] = Ukraine as a civilizational subject: from potencies to a new worldview and human existence : монографія / С. І. Пирожков, Н. В. Хамітов ; Національна академія наук України, Інститут всесвітньої історії. – Київ : "Наукова думка" НАН України, 2020. – 258 с. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe

7.2. Додаткова література

1. Міносян А. С. Історія світових цивілізацій [Текст] : навчальний посібник / А. С. Міносян, І. П. Коршунова, В. В. Смирнов ; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х. : ХДУХТ, 2011. – 184 с.
2. Основи культурології: навч. посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Щубелки. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 400 с.
3. Орлова Т.В. Всесвітня історія. Історія цивілізацій: навч. посібник / Т.В. Орлова. – К. : Знання, 2012, - 446 с.
4. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. Роман Корнута, Тарас Цимбал. — К.: Наш Формат, 2019.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю: підсумковий (залік)

8.2. Форми контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку після завершення вивчення дисципліни. Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано». Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальною програмою «Світова цивілізація», виконав завдання всіх семінарських занять, визначених тематичним планом, самостійно опрацював всі теми он-лайн курсу. Дисципліна вважається зданою успішно, при середній арифметичній оцінці 3,0-5, яка потім переводиться у 200-бальну систему.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі теми модулів з дисципліни.

9. Політика навчальної дисципліни: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.